

Jeg gaar ud fra, at der tør blive Afgang til at opføre til Veiarbejder inden Nordlands Amt en Sum af 200,000 Kr., hvoraf til Fortsættelse af Veianlægget gennem Hatfjeldalen 40,000 Kroner, med Distriktsbidrag en Tiendebel, og til Anvendelse efter nærmere naadigt Bestemmelse 160,000 Kroner med Distriktsbidrag en Fjerdedel, altsaa som tidligere. Som det af Ovenstaaende vil sees, havde jeg antydnet for Amtsformandskabet Ønskeligheden af, at Amtskommunen og vedkommende engere Kommune slog sig sammen for at tilvejebringe et større Bidrag. Gaar imidlertid Komiteens Forslag igjennem saaledes, at Amtskommunen kommer den engere Kommune tilhjælp med Bidragets Udredelse, er det Vigtigste opnaaet.

Med Hensyn til Anvendelsen af de opføres 160,000 Kr. kan jeg ikke i alle Dele slutte mig til Komiteens Forslag; men anser det ikke her Stedet at udtale mig nærmere derom, saameget mindre som det, hvis Amtsformandskabet med Hensyn til Bevilgningspørgsmaalet bifalder Komiteens Indstilling, antages, at Amtsformandskabets Udtalelser ville blive at tillægge en særdeles Vægt ved Bestemmelsen af hvilke Anlæg, der fortrinnsvis blive at udføre for den erholdte Bevilgning.

Med Hensyn til Veianlægget til Hatfjeldalen bemærkes, at man med de hidtil bevilgede Midler er naaet frem til Toppen af Kløvjemaasen, men at Arbeidet har krævet en væsentlig større Sum end fra først af kalkuleret, trods at Veien er bygget med et saa tarveligt Udstyr, at der gjentagende Gange er fremsført Klage over Veiens Smalhed m. B., saaledes at endog Kommunen har gjort Vanskeligheder ved Veiens Modtagelse.

Det modificerede Overslag over Udgifterne ved Veiens Fuldførelse til Hatfjeldals Kirke er endnu ikke færdigt; men Amtsingeniøren supponerer Udgiften for den 23,125 Alen lange Strækning til 70,000 Kr., saaledes at der altsaa med de erholdte Bevilgninger Kr. 60,792 til Anlægget i det Hele skulde kræves Kr. 130,792, et Beløb, der er forholdsvis saa stort, at der maa være fuld Fri til fremdeles ved Benyttelse af tarveligt Udstyr at søge Udgifterne reducerede.

Det er vedtaget, at Lastvoiturer, der benyttes paa Veien, skulle være bredfælgede.

Tromsø Amt.

I forrige Veibudget, Prop. 10 Pag 139—142, gjordes nærmere Rede for Veivæsenets Stilling inden Tromsø Amt og paavistes, hvorledes man med den hidtidige Bevilgning paa langt nær ikke kunde imødekomme alle de berettigede Krav paa Bidrag til nye Veianlæg, som forelaa. Jeg omhandlede endvidere den Tanke, at Distriktet ogsaa her som i Nordland, for at fremkalde en raskere Arbeidsdrift, maatte yde et større Distriktsbidrag, til en Begyndelse en Femtedel istedetfor en Tiendebel, idet jeg forudsatte, at Amtskommunen og vedkommende engere Kommune hver skulde udrede Halvparten af Bidraget. Jeg fandt nemlig, at Tromsø Amt ved som nu kun at yde en Tiendebel maatte siges at være relativt heldigere stillet end de andre Amter. Der blev imidlertid dengang ingen Beslutning fattet af Amtsformandskabet i denne Anledning.

I Skrivelse af 26de Juni 1879 tilstillede jeg Amtet en længere Redegjørelse fra Ingeniør Engen, angaaende hvilke Veianlæg inden Amtet maatte antages fortrinnsvis berettigede til Dparbejdelse, og henstillede samtidig til Amtmanden at forelægge samme for Amtsformandskabet med Opfordring til at afgive Udtalelse derom samt til at vedtage Bevilgning til Tilvejebringelse af større Distriktsbidrag.

Jeg har derefter fra Amtmanden modtaget en Skrivelse af 12te September 1879, der her indtages, saalydende:

„I tidligere Skrivelser, deriblandt i en Skrivelse af 7de Juli 1876, har Hr. Veidirektøren som Svar paa de herfra fremkomne Andragender om forøget Bevilgning af det offentlige Veifond til Veiarbejder inden Tromsø Amt udhævet, at Kommunerne for at kunne gjøre sig Haab om en saadan forøget Bevilgning selv maatte vedtage et større Bidrag end det hidtil sædvanlige, der som bekjendt har været $\frac{1}{10}$ af Anlægssummen.

Jeg har ogsaa søgt at bidrage mit til at vække Sandsen for Veiarbejder inden Amtet og til at bevæge Kommunerne til forøgede Bevilgninger.

I denne Anledning har jeg herved den Fornøielse at oversende Følgende:

1. Bekræftet Afskrift af en Skrivelse fra Barbo Formandskabs Ordfører af 15de Januar 1878, hvori meddeles Herredsstyrelsens Bestumning af 18de Oktober 1877, hvorved andrages om Bevilgning af 12,000 Kroner til:

Veibudgettet. Veidirektørens Fremstilling.

- a. Bei fra Bardo Kirke opover Dalen 1 Mil.
- b. Bei fra Livelken til Livelt—Tverelven $\frac{1}{8}$ Mil.
- c. Bei fra øvre Ende af Tverelvmoen til Tverelven ovenfor Forfæt $\frac{1}{8}$ Mil. samt om Bevilgning af 4,000 Kroner til
- d. Bei fra Fosshoug Bro opover Dalen paa vestre Side af Bardoelven.
- e. Bei fra samme Bro paa østre Side af samme Elv.

Herredsstyrelsen har derhos vedtaget at bidrage $\frac{1}{8}$ af samtlige de til disse Veianlæg medgaaende Omkostninger, at udrede Erstatning for Grustag, Grundafstaaelse og anden Jordskade udenfor Veiliniien samt at vedligeholde Veiene. Denne Beslutning er som fattet i et lovligt sammensat Møde approberet af undertegnede.

De oven under Littr. a—e nævnte Veianlæg er ikke fuldstændig undersøgte eller kalkulerede, men efter Opgave fra Ingeniør Thygen antages det under Littr. a nævnte Veistykke fra Bardo Kirke, en Mil opover Dalen, at kunne anslaaes til 20,000 Kroner, medens Veien, hvis den skal gaa fra Bardo Kirke helt op til Strømsmo $2\frac{3}{8}$ Mil, er anslaaet til 44,000 Kroner.

2. Bekræftet Udskrift af Trondenes Herredsstyrelses Forhandlinger i Mødet den 10de Januar 1878, hvorved er vedtaget at bidrage $\frac{1}{8}$ af Omkostningerne ved Veianlægget paa Hindøen mellem Sandtorv og Bergsbro.

Som bekendt lød de tidligere Beslutninger af 24de Juni og 10de September 1873 paa Bidrag af $\frac{1}{10}$. Dette Veianlæg $3\frac{6}{8}$ Mil er anslaaet til at koste 121,000 Kroner. Beslutningen af 10de Januar 1878 er fattet i lovligt Møde og approberet af mig.

3. Bekræftet Udskrift af L yngens Herredsstyrelses Forhandlinger i Mødet 26de August 1879, hvorved Herredet har vedtaget foruden de sædvanlige Udgifter til Grustag, Grundafstaaelse o. s. v. at bidrage $\frac{1}{8}$ af Udgifterne ved et Veianlæg fra L yngseidet til Polen, som vil blive 1 Mil og er anslaaet til 40,000 Kroner. Beslutningen er approberet af undertegnede.

Der habes altsaa allerede nu Vedtagelser fra Kommunerne Side af at bidrage $\frac{1}{8}$ af Udgifterne ved Veianlæg, som ialfald kan anslaaes til en samlet Sum af 180,000 Kroner.

Jeg nærer ingen Tvivl om, at flere Kommuner ville følge det saaledes givne Exempel. Særlig holder jeg mig overbevist om, at Maalselven og Bardo ville være villige til at bidrage $\frac{1}{8}$ til de Arbejder sammesteds, som i Ingeniør Thygens Skrivelse til Hr. Direktøren af 26de April 1879 ere foreslaaede for det kommende Treaar, og som ere anslaaede henholdsvis til 28,000 Kr. (Broer i Maalselven) og 7,600 Kr. (Grusning i Bardo).

Som Hr. Veidirektøren noksom bekendt staaer Veivæsenet inden dette Amt meget tilbage og med den sædvanlige Bevilgning af 64,000 Kr. for 3 Aar lader sig kun lidet udrette. Jeg vilde derfor meget beklage, om man nu fremdeles, uagtet Kommunerne vise, at de have god Villie til at forøge sine Bidrag, skulde blive staaende ved den nævnte Sum fra Statens Side.

Jeg tillader mig derfor at anholde om Hr. Veidirektørens Medvirkning til, at et Beløb af 120,000 Kroner maa blive opført paa det Stortthinget i 1880 forelæggendes Budget som Bidrag til Veiarbejder inden dette Amt."

Som Svar paa en Skrivelse herfra af 13de September, hvori jeg før Modtagelsen af Amtets oven indtagne Skrivelse havde bedet mig meddelt Opgave over de Anlæg, hvortil fornøden Vedtagelse efter en Tiendedels Bidrag forelaa samt i Tilfælde Amtsformandskabets Udtalelse, har Amtmanden i en senere Skrivelse af 24de September 1879 udtalt, at de Veianlæg, hvortil der blot er vedtaget saadant Bidrag, har han for Tiden troet at kunne sætte ud af Betragtning, idet han gaar ud fra, at de Midler, som maatte blive bevilgede af kommende Stortthing, først og fremst ville blive fordelte mellem de Kommuner, som have vedtaget Femtedelsbidrag. Nogen Udtalelse af Amtsformandskabet har han ikke fundet sig foranlediget til at indhente, da han antager, at man ogsaa denne Gang ligesom tidligere vil bevilge en rund Sum, angaaende hvis Fordeling der senere bliver Anledning til at indhente Amtsformandskabets Erklæring.

Shvorvel det maa indrømmes, at samtlige de Veiarbejder, hvortil nu det forhøjede Bidrag er

Veibudgettet. Veidirektørens Fremstilling.

vedtaget, ere paatrængende nødvendige, og at ialfald en større Del af det under Post 2 i Amtmandens Skrivelse omhandlede Veianlæg paa Gindøen (se Veibudgetpropositionen 1874—77 LXXIII) nu maa have Krav paa at komme til Udførelse, har det dog ved Budgettets Opgjør vist sig umuligt at kunne afsætte til Tromsø Amt mere end 80,000 Kroner, som altsaa blive op-

førte til Anvendelse efter nærmere naadigst Bestemmelse.

Det bemærkes sluttelig, at Ing. Thygen i sin forannævnte Skrivelse af 26de April 1879 har givet en Oversigt, hvorefter der er bragt paa Bane Veianlæg inden Tromsø Amt i en Længde af 58 Mile, med en tilbels beregnet, tilbels supponeret Udgift af Kr. 2,211,600.

Anhang

til

Veidirektørens Fremstilling til Veibudgettet for 1880—1881 indeholdende:

	Pag.
a. Beilængder i Norge 1879	132
b. Summarisk Oversigtstabel over Bevilgninger og Omkostninger ved Veiarbeider bevilgede til Udførelse for Veifondets Regning i Tidsrummet fra 1ste Juli 1824—30te 1880	134
c. Anmærkninger	136
d. Tabeller, indeholdende specificeret Fortegnelse over de Veiarbeider, der er komne til Udførelse for Veifondets Regning ifølge Bevilgningen for Budgettiaarene fra 1ste Juli 1854—30te Juni 1874	138—153
e. Amterne i Norge — statistisk sammenlignede	156
f. Fragtpriser paa norske Jernbaner samt Veie	154

Veilængder i Norge 1879.

	Norske Mile.				Kilometer.			
	Hovedveie.	Bygdeveie.	Rideveie.	Sum.	Hovedveie.	Bygdeveie.	Rideveie.	Sum.
	Mile.	Mile.	Mile.	Mile.	Km.	Km.	Km.	Km.
1. Smaalenene.....	46.25	89.75	-	136.00	522.38	1 013.70	-	1 536.08
2. Akershus.....	39.00	104.00	5.00	148.00	440.49	1 174.66	56.47	1 671.62
3. Hedemarken.....	79.75	137.375	35.25	252.375	900.75	1 551.62	398.14	2 850.51
4. Kristians.....	77.887	71.282	0.778	149.947	879.71	805.11	8.79	1 693.61
5. Buskerud.....	61.87	60.50	22.25	144.62	698.81	683.33	251.30	1 633.44
6. Sarlsberg og Laurvig	21.25	56.50	0.50	78.25	240.01	638.15	5.65	883.81
7. Bratsberg.....	49.75	71.00	36.50	157.25	561.92	801.93	412.26	1 776.11
8. Nedre... ..	39.50	38.70	18.20	96.40	446.13	437.11	205.57	1 088.81
9. Lister og Mandal... ..	23.30	65.90	4.00	93.20	263.17	744.32	45.18	1 052.67
10. Stavanger.....	28.88	58.72	20.76	108.36	326.19	663.22	234.48	1 223.89
11. Søndre Bergenhus..	34.75	55.00	9.00	98.75	392.49	621.21	101.65	1 115.35
12. Nordre — ..	27.50	45.20	15.00	87.70	310.61	510.52	169.42	990.55
13. Romsdal.....	50.57	137.09	4.05	191.71	571.17	1 548.41	45.74	2 165.32
14. Søndre Thronhjelm.	55.75	76.50	-	132.25	629.67	864.05	-	1 493.72
15. Nordre — ..	41.563	116.188	14.00	171.751	469.44	1 312.31	158.13	1 939.88
16. Nordland.....	7.90	35.40	15.20	58.50	89.25	399.84	171.67	660.74
17. Tromsø.....	-	20.655	5.00	25.655	-	233.28	56.48	289.76
18. Finmarken.....	-	10.25	2.75	13.00	-	115.77	31.06	146.83
Summa	685.470	1 250.01	208.238	2 143.718	7 742.17	14 118.54	2 351.99	24 212.70